

REISVERSLAG NOORDOOST-BRAZILIË

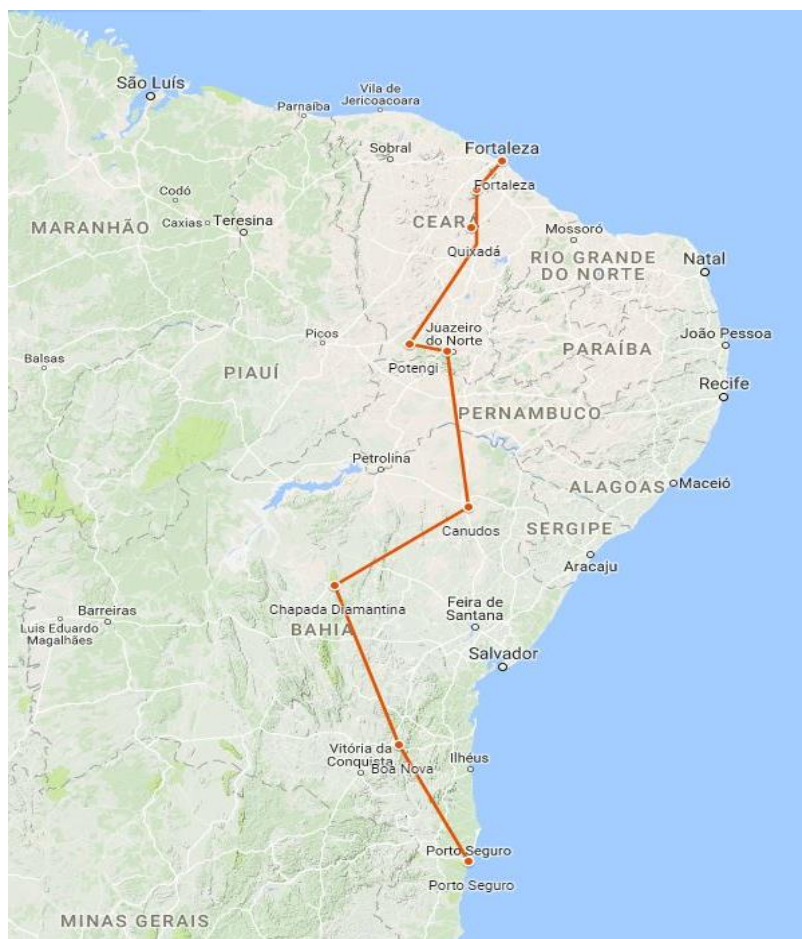
3 t/m 19 december 2018

Georganiseerd door:

www.birdingbreaks.nl

Dag 1: 3 december

Amsterdam – Fortaleza - Icapuí

Op maandag 3 december verzamelen we om 10:20 bij de incheckbalie voor onze KLM-vlucht naar Fortaleza. Het inchecken verloopt soepel, we zijn snel door de douane en ruim 9 uur later landen we op de luchthaven van Fortaleza. De paspoortcontrole duurt wat lang, maar als we de luchthaven uit komen zien we onze gids Caio staan en kan de reis écht beginnen. We stappen dan ook snel in het busje en rijden in zo'n 3 uur naar onze eindbestemming Icapuí waar we rond middernacht arriveren. Het is een lange dag geweest en iedereen valt snel in slaap.

Dag 2: 4 december

Icapuí – Guaramiranga

Als we de volgende ochtend wakker worden blijken we direct aan zee te zitten. Het uitzicht is prachtig en in de tuin zitten veel vogels, waaronder Tropical Mockingbird, Red-cowled Cardinal en net voor het ontbijt Plain-bellied Emerald. Voor vertrek naar de mangrove maken we nog een klein rondje met Caio en dat levert onder meer White-throated Seedeater op, Caatinga Puffbird en Campo Troupial op.

Caatinga Puffbird & White-throated Seedeater, Icapuí, WvG

Op weg naar de mangrove zien we onze eerste Caatinga Parakeets. Caio hoort vervolgens Bicolored Conebill, één van de soorten waar we hier naar zoeken. Al snel hebben we twee mannetjes in beeld. Bij de mangrove is het een drukte van jewelste: Semipalmated Plovers, Semipalmated Plovers, Ruddy Turnstone, Snowy Egrets, etc. We zoeken er de endem Little Wood Rail, maar het is Mangrove Rail die zich het eerst laat zien. Uiteindelijk zien we vier Little Wood Rails mooi lopen. We laten de mangrove voor wat het is en zakken richting het zuiden af. Als we even later weer in de auto zitten merkt Sjoerd een tweetal Red-legged Seriema's op die – zo typisch – in de schaduw van een boom staan te rusten. We stoppen en zien deze majestueuze vogels door het boomgaard-achtige landschap stappen.

Mangrove & Little Wood Rail, Icapui, WvG

Onze laatste stop van die dag is er voor een soort die tot voor kort ondenkbaar was op deze reis: Moustached Woodcreeper. Deze plek is pas sinds vier maanden bekend en gevonden door twee jonge vogelaars, zo'n 450 km van de dichtstbijzijnde, bekende plek. De vogels geven geen gehoor, maar we zien er wel onze eerste Caatinga Cacholotes, Band-tailed Hornero, White-naped Jays. In een palm zit een Pearl Kite, die even later een hagedis vangt. Als we willen vertrekken, gebeurt plots het onmogelijke: een Moustached Woodcreeper komt aangevlogen en landt voor ons in de boom! Mensen die al in het busje zaten worden opgetrommeld en iedereen geniet van deze prachtige en zeldzame soort!

We rijden een paar uur door en arriveren op onze volgende bestemming: Guaramiranga – een leuk, pittoresk dorpje midden in de 'Serra de Baturité'. In dit geïsoleerd liggende deel van het Atlantisch Regenwoud hebben zich soorten ontwikkeld tot endemen, maar die moeten helaas tot morgen wachten. Voordat het avondeten in het dorp horen we een Spectacled Owl, maar we zien lukt niet. Als we terug komen geven we de uil nog een poging, wordt er gereageerd en dan zien we de uil prachtig zitten in de zaklamp van onze gids – wauw, wat een dag!

Dag 3: 5 december

Guaramiranga – Quixada

Deze ochtend lopen we in alle vroegte van ons hotel naar de lunchplek. Ook al is het maar een paar 100m lopen, we doen er een uur over. Onderweg gaat het hard met de soortenlijst en zien we onder meer Fork-tailed Woodnymph, Southern Beardless Tyrannulet, Yellow-chevroned Parakeet, Straight-billed Woodcreeper, Mouse-colored Tyrannulet, en Guinanan Tyrannulet. Ook zien we de eerste endem voor dit gebied: Ochraceous Piculet.

Na het ontbijt vogelen we in het naastgelegen *Parque das Trilhas*. Ook hier gaat het weer hard met de soorten en noteren we Rufous-breasted Hermit, Planalto Tyrannulet, Red-billed Scythebill, Golden-crowned Warbler, Versicolored Emerald, Glittering-throated Emerald, Great Antshrike en Lesser Woodcreeper. Ook zien we al meerdere Red-necked Tanagers, hier van de endemische ondersoort met blauwe stuit en zwart borstbandje. Andere endemen die we hier zien zijn Grey-headed Spinetail, Buff-breasted Tody Tyrant en (een verre) Grey-breasted Parakeet. De endemische Ochre-backed Woodpecker laat zich twee keer kort zien. We lopen verder een plek voor Band-tailed Manakin en een paar mannetjes zijn snel gevonden. Dan blijven nog twee grote targets over: Ceara Gnateater en Rufous-breasted Leaf-tosser, soms al gesplit als Ceara Leaf-tosser. Het duurt niet lang voordat ook deze soorten gevonden zijn en het lukt iedereen ze goed in de kijker te krijgen! We besluiten dezelfde weg terug te vogelen en zien zo nog Guira Tanager, Sooty-fronted Spinetail, Variable Antshrike, Green-barred Woodpecker en White-throated Spadebill. In de tuin van het *Parque das Trilhas* zien we tot slot onze enige Purple Gallinule en eerste Yellow-throated Spinetails.

Red-billed Scythebill & Ceara Gnateater, Parque das Trilhas, WvG

Na een goede lunch gaan we in de middag op zoek naar de endemische ondersoort van Short-tailed Antthrush en Gould's Toucanet. Al snel horen we de toucanet, maar de vogels zijn vliegerig en het duurt even voor iedereen de vogels redelijk in beeld weet te krijgen. We zien hier onze enige Blue-crowned Trogon van de trip. We stappen in het busje en rijden naar een bekende plek voor de Grey-breasted Parakeet. Van deze soort waren er ooit nog maar 200 over, maar inmiddels zijn het er weer zo'n 1000 en is de soort van 'ernstig bedreigd' naar 'bedreigd' gegaan. De plek blijkt betrouwbaar; er hangen al snel twee vogels rond. Ze laten zich prachtig zien in de scoop.

We zetten voort naar onze volgende bestemming: Quixada. In een plasje net voor onze bestemming vinden we waar Caio hier op gehoopt had: Masked Ducks. Als we even later aankomen bij 'Pedra dos Ventos' zien we nog vier White-browed Guans scharrelen. Deze endemisch guan was tot voorheen lastig om goed te zien te krijgen, maar hier worden ze gevoerd en laten ze zich (in de scoop!) mooi zien. Een volgende endem dient zicht aan want in de rotstui naast het hotel vindt Roland de aanwezige Pygmy Nightjars. Ondanks dat de vogel dichtbij zit, duurt het even voordat iedereen de vogel zit: wat een schutkleur! We genieten nog even van het uitzicht, een enkeling waagt een duik en gaan na een welverdiende maaltijd naar bed.

White-browed Guan & Pygmy Nightjar, Pedra dos Ventos, WvG

Dag 4: 6 december

Quixada - Crato

Als we deze ochtend wakker worden, toont de lucht grijs en dreigend. Even later komt het met bakken uit de lucht vogelen en het rondje vogelen voor het ontbijt zit er helaas niet in. Gelukkig klaart het tijdens het ontbijt op en zien we toch nog wat leuke soorten waaronder Crested Becard, Grey-necked Wood Rail en White-tipped Doves. Ook zien we wat Brazilian Guinea Pigs rondscharrelen, een soort grote cavia's. Dan begint het toch weer te regenen en besluiten we te vertrekken: het wordt een lange reisdag.

Als we net zijn vertrokken ziet Caio een Striped Cuckoo zitten: een soort die je vaak hoort, maar zelden ziet. Iedereen krijgt deze soort mooi te zien. Tijdens een eerste stop zien we onze eerste Snail Kite, Burrowing Owls en Eared Doves. We stoppen onderweg regelmatig bij water op zoek naar leuke eenden, en zien zo Cocoi Heron, Savanna Hawk, Crane Hawk, Plain-breasted Ground-Dove en White-bellied Seedeater. Een volgende waterplas oogt veelbelovend en dat klopt: we tellen 27 Least Grebe, Masked Duck, 2 White-faced Whistling Ducks, 4 Fulvous Whistling Ducks, 7 Brazilian Teals, 3 White-cheeked Pintails en 32 Southern Pochards. Ook krijgen we hier onze eerste White Monjita's te zien: een spierwitte vogel met alleen een zwarte vleugelrand en wat zwart in de staart.

Eind van middag komen we aan op de 'Chapada do Araripe': een plateau grotendeels bestaande uit *caatinga*, een soort droog bosschage-landschap met veel grondbromelia's, cactussen (vetplanten) etc. We zien niet gek veel, maar pikken toch alvast wat nieuwe soorten op zoals de endemen Cinnamon Tanager, Spotted Piculet, Grey-eyed Greenlet en Silvery-cheeked Antbird! Nu we er toch zijn en de avond valt, weet Sjoerd een goede plek voor nightjars en dat blijkt inderdaad het geval: we zien er Little Nightjar, Rufous Nightjar en een in het schijnsel van de zaklantaarn 'biddende' Scissor-tailed Nightjar! Het is een beeld wat velen niet snel zullen vergeten. Diezelfde avond noteren we ook nog Common Potoo en Pauraque, waarmee het een bijzondere goede avond blijkt voor nachtvogels. Het is al laat en we besluiten naar Crato te rijden, in te checken bij ons hotel en daar te dineren en te lijsten.

Silvery-cheeked Antshrike & Common Potoo, Chapada do Araripe, SR / WvG

Dag 5: 7 december

Crato / Potengi

We beginnen deze ochtend waar we gistermiddag gestopt zijn. Terwijl we ons ontbijt bij het busje nuttigen, dienen zicht meteen nieuwe soorten aan: Creamy-bellied Thrush, Long-billed Wren en Oche-cheeked Spinetail. Dan hoort Caio één van de doelsoorten hier: Great Xenops. Deze kaneelbruine vogel met opgewipte snavel is typisch voor dit habitat en bijzonder om te zien. De vogels (het zijn er twee) zijn echter vliegerig en het lukt nog niet iedereen ze goed in de kijker te krijgen. We zien wel onze eerste Planalto Slaty Antshrikes, Caatinga Antwrens, Pearly-vented Tody-Tyrant, twee man Black-bellied Antwrens en Pale-bellied Tyrant Manakin. Bij deze soort zien we zelfs de gele kruinstreep te zien, iets je bij deze endem zelden ziet. Na een mislukte poging voor White-browed Antpitta, zien we terug op de 'dirt road' in korte tijd Rufous-fronted Thornbird, Golden-green Woodpecker, Rufous-browed Peppershrike en een mooie man White-winged Becard.

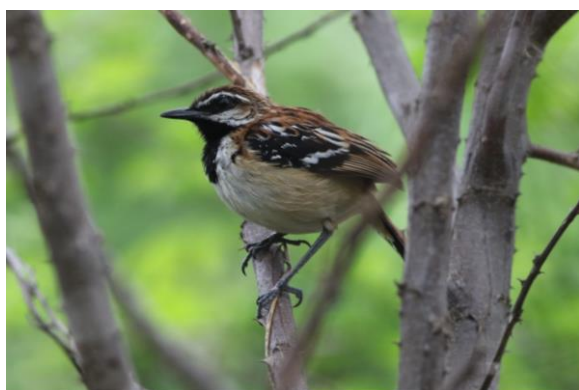
We besluiten de plek van gisteravond aan te doen, volgens Caio een goede plek om zowel White-browed Antpitta als Great Xenops te proberen. Dat blijkt, want als we uitstappen horen we beide soorten direct zingen. Het lukt de meesten van ons Great Xenops eindelijk mooi in de kijker te krijgen, maar een foto is te veel gevraagd. De White-browed Antpitta die bijna in je oor lijkt te zitten, is onzichtbaar. We besluiten een stukje de bosjes in te lopen en dan ziet Caio (die wat vooruit gelopen is) twee vogels lopen. Het duurt lang voordat Sjoerd de vogels uiteindelijk oppikt, maar dan lukt het gelukkig iedereen om de beurt de vogels goed te zien te krijgen. Terug op de zandweg zien we een tweetal Red-shouldered Spinetail, een typische endem van de *caatinga* ook.

Long-billed Wren & White-browed Antpitta, Chapada do Araripe, WvG

We besluiten naar Potengi te rijden, een uurtje verder. We hebben geluk met de regen: die valt als we in ons busje zitten. Eenmaal op deze bijzondere plek aangekomen, genieten hier van een geweldige lunch en nemen ruim de tijd bij de feeders hier. Bijzonder, want het is de enige *caatinga* feeder wereldwijd. Het is er een komen en gaan van Red-cowled Cardinals, Chestnut-capped Blackbirds, Rufous-bellied Thrush, White-throated Seedeaters, Grey Pileated Finches, Campo Troupials, Sayaca Tanagers, Pale Baywings en – kort – White-naped Jay. Onder feeder scharrelen Picuis Ground Doves en White-tipped Doves. In de achtertuin komen op de andere feeder een vijftal Common Marmosets af: kleine, schattige aapjes. Vanaf het terras zien we een White-bellied Nothura lopen op de weg!

In de namiddag maken we een rondje over het terrein. De eigenaar, een vogelaar, loopt met ons mee en hoort al snel waar we hier onder andere voor komen. Even later laat een man Stripe-backed Antbird zich uitgebreid bekijken en fotograferen. Al snel zien we ook Orange-headed Tanager, Pale-legged Hornero en Tawny-crowned Pygmy Tyrant. In een meer open gebied zien we Southern Scrub Flycatcher, Lesser én Greater Wagtail-Tyrant. Van deze laatste soorten zijn in Noordoost-Brazilië endemische ondersoorten te vinden welke soms als soort beschouwd worden. Iets verderop proberen we White-naped Xenopsaris en hebben de vogel snel in beeld. Ook zien we hier onze eerste man Green-backed Becard. We genieten opnieuw van de kookkunsten van de moeder van de eigenaar. Hierna rijden we terug naar ons hotel, doen de lijst onder het genot van een drankje en gaan slapen.

Stripe-backed Antbird & White-naped Xenopsaris, Potengi, SR / WvG

Dag 6: 8 december

Crato – Canudos

We beginnen deze ochtend niet heel vroeg, want onze eerste bestemming is een recreatiepark en gaat pas om 8 uur open. Hier gaan we op zoek naar Araripe Manakin. Deze soort is verwant aan de algemener voorkomende Helmeted Manakin, welke hier niet voorkomt. Grappig gegeven is dat de soort in 1996 ontdekt is door een nieuwsgierige student welke auditieve waarnemingen van Helmeted Manakin hier vreemd vond en een kijkje nam. Twee jaar later werd de soort officieel beschreven. Araripe Manakin komt alleen voor op de flanken van het plateau 'Chapada do Araripe', met name bij waterbronnen.

Als we om 8 uur het park inlopen, duurt het niet lang voor we de eerste Araripe Manakins gevonden hebben: twee vrouwtjes en één mannetje. Het duurt niet lang voor iedereen de vogels in beeld heeft en uiteindelijk zien we vijf exemplaren van deze prachtige vogels! Terwijl we genieten van de manakins noteren we ook Golden-green Woodpecker, Planalto Hermit, Black-tailed Myiobius en Moustached Wren. Het duurt eventjes voor we de endemische Tawny Piculet in de kijker krijgen, de andere belangrijke soort hier. Dan lopen we richting uitgang en gaan op weg naar Canudos. Onderweg stoppen weer bij de plasjes en zien we de gehoopte Comb Duck, een soort die – net als Masked Duck – zomaar gemist kan worden. Ook schrijven we hier Black-bellied Whistling-Duck bij.

Vlak voor onze eindbestemming stoppen we voor Blue-winged Macaw. Vanuit het busje zien en horen we al enkele vogels en als we uitstappen duurt het niet lang voor we een paar vogels mooi in de telescoop te zien krijgen. Hier zien we ook onze enige Suiriri Flycatcher. Het is inmiddels eind van de middag en we besluiten nog wat in *caatinga* te vogelen. Het duurt niet lang voor een Broad-tipped Hermit invliegt, maar helaas is de vogel snel weg. Dan begint het te regenen en we gaan snel terug het busje in. Het blijkt een flinke bui te zijn, compleet met onweer en al. Eenmaal op onze bestemming besluiten we dat Caio en chauffeur eten gaan halen, want heen en weer naar Canudos is een hoop gedoe. Achteraf gezien een goed idee, want in het dorp is alle elektriciteit uitgevallen en het lukt nog net wat eten en drinken te kopen. We klussen een pasta in elkaar, genieten van brood met kaas en ham en gaan naar bed. Het regent nog steeds.

Araripe Manakin, Arajara Waterpark, WvG & Blue-winged Macaw, Canudos, WvG

Dag 7: 9 december

Canudos - Chapada Diamantina

Deze ochtend hebben we pech: het komt met bakken uit de lucht. Uniek in de woestijn, maar dat is niet waarvoor we gekomen zijn. We zijn hier namelijk om het schouwspel van de Lear's Macaw te aanschouwen, een voorheen uitgestorven gewaande ara die pas in 1978 werd teruggevonden in dit uitgestrekte en onherbergzame gebied. Ooit op de rand van uitsterven (60 vogels), maar inmiddels 'bedreigd' en niet meer 'ernstig bedreigd'. Bij de laatste telling zijn 1263 vogels geteld.

Als we 's ochtends aankomen bij de bekende klif vliegen er zo'n 32 vogels weg. Gelukkig blijven er ook een aantal vogels hangen bij de kliffen en in de twee uur die volgen hopen we dat het nog droog wordt en de zon doorbreekt. Dat blijkt helaas niet het geval, maar af en toe vliegen er toch nog een paar ara's mooi langs. We zoeken naar twee andere soorten die alleen hier kunnen op deze reis: Blue-crowned Parakeet en Turquoise-fronted Amazon. De parakeets laten zich af en toe mooi zien in de telescoop, maar geen amazons hier. Als we om half 8 willen vertrekken, stopt het even met regenen en zien we King Vulture vliegen.

De bekende klif voor Lear's Macaw, Canudos, SR / WvG

Als we even later in de jeeps zitten ziet Sjoerd ineens twee amazons voor de auto langs schieten. De chauffeur ziet ze landen, er wordt gestopt en ja hoor: een paartje Turquoise-fronted Amazons in de scoop! Eenmaal bij de accommodatie genieten we van een geweldig ontbijt met een prachtig uitzicht. Het klaart wat op, maar we maken ons op voor een lange reis naar onze volgende bestemming: 'Chapada Diamantina'. Veel regen onderweg en we arriveren laat in het pittoreske Lençóis: dineren, lijsten en naar bed dus.

Dag 8: 10 december

Chapada Diamantina

Deze ochtend vertrekken we in alle vroegte naar de *cerrado*: een patchwork van grasland en bosschages, een soort savanne. Bij aankomst zingt een Pale-breasted Spinetail die we uiteindelijk mooi te zien krijgen. Caio hoort dan een Grey-backed Tachuri, één van de doelsoorten hier. Het duurt niet lang voor we de vogel prachtig in beeld krijgen. Dan zien we in korte weer een aantal doelsoorten: Plain-crested Elaenia, Rufous-sided Pygmy Tyrant, een paartje Rusty-backed Antwren, Shrike-like Tanager en Black-throated Saltator. Een valk blijkt een Aplomado Falcon en in korte tijd zien we vervolgens 3 van deze valken die aanvallen doen op een viertal Yellow-headed Caracara's! Een bonus zien we in de vorm van White-rumped Tanager, een dun bezaaide soort hier. We besluiten tot slot nogmaals de Collared Crescentchest te proberen en het duurt niet lang voordat we deze fraaie soort uitgebreid in de kijker – en zelfs in de scoop – krijgen!

Grey-backed Tachuri & Collared Crescentchest, Chapada Diamantina, WvG

Als we terugkomen bij het busje hebben we wat tijd over en proberen we een plek voor Bluefinch iets verderop. De vogel lijkt in eerste instantie niet thuis te geven, maar als we bijna opgeven horen de vogel plotsklaps zingen. De vogel, een jong mannetje, laat zich lastig zien tot hij besluit in een boom zich even te poetsen – super! We zetten vervolgens koers naar een bekende plek voor East-Brazilian Chachalaca. Al snel horen we hier meerdere vogels roepen, zeker vijf stuks. Als Sjoerd iets verderop de heuvel af scant, ziet hij ineens een vogel bovenin een struik zitten. Snel de telescoop erop en zo krijgt iedereen de vogel mooi in beeld en is zelfs te zien waarom deze soort is gesplit van Speckled Chachalaca. Dan landt er een Narrow-billed Woodcreeper landt in de boom voor ons, weer een nieuwe! Een zoektocht naar de endemische Sao Francisco Sparrow levert deze ochtend niks op.

Na een goede lunch aan het water in Lençóis, vertrekken we halverwege de middag naar een plek voor Sincora Antwren, een pas in 2007 beschreven endem. Eenmaal op weg dient zich eerst een andere endem aan in de vorm van een Gilt-edged Tanager – een prachtige azuurblauwe tanager met gele kop. Langs het paadje dat volgt zien we onze enige Serra Finch, maar ook opnieuw Black-throated Saltator, Cinnamon Tanager en Southern Beardless Tyrannulet. Nieuw zijn de Green-winged Saltators en is het paartje Rufous-winged Antshrike. Plots hoort Caio onze doelsoort roepen en het duurt niet lang voor we een mooi mannetje Sincora Antwren in beeld hebben! Als we doorlopen zien we ook het vrouwtje welke helemaal gestreept is van onderen. Dan zien we een Hooded Visorbearer zitten zingen, een zeer lokale endem en – samen met Serra Finch – vrijwel alleen hier te vinden! De kolibrie blijft rustig zitten, terwijl we vogel tot op een paar meter kunnen benaderen en zich uitgebreid laat fotograferen. Inmiddels is het eind van de middag, er steekt een stevige wind op en de wolken worden donkergrijs: we gaan terug. Toch worden we onderwijl nog opgehouden door een drietal nieuwe soorten: Southern Yellowthroat en White-eared Puffbirds laten zich goed bekijken en de eerste Biscutate Swifts vliegen zeer hoog over. Vlak voor we bij het busje zijn komt het met bakken uit de lucht en we zijn blij dat we weer geluk hebben gehad met het weer vandaag. Tijdens het diner en lijsten besluiten we gezamenlijk Sao Francisco Sparrow morgen een tweede kans te geven, maar dat betekent wel weer vroeg op en dus snel naar bed!

Serra Finch & Hooded Visorbearer, Chapada Diamantina, WvG

Dag 9: 11 december

Chapada Diamantina - Boa Nova

Zoals gezegd vertrekken we deze ochtend vroeg uit ons hotel en maken we een aardige omweg voor de endemische Sao Francisco Sparrow. Eenmaal op de plek aangekomen is het eerst de Flavescent Warbler die voor afleiding zorgt en dan een mooie groep Biscutate Swifts. Toch horen we om 6 uur al een sparrow zingen, maar ondanks het vele zoekwerk van beide gidsen lukt het de vogel maar niet te

zien te krijgen. Caio geeft aan dat er meerdere paartjes zitten en we besluiten een andere vogel te zoeken. We hebben echter niet heel veel tijd, maar net op het moment dat we op willen geven hoort Caio een vogel zingen. Weer proberen we de vogel te zien te krijgen, maar het lukt maar niet. Dan zit plots de vogel praktisch voor onze neus. Aan de overkant van de weg zit hij of zij een paar keer helemaal open en bloot en zo krijgt iedereen de Sao Francisco Sparrow mooi in beeld!

Kort na ons vertrek zien we nog een Bicolored Hawk overvliegen, maar hierna gaan we snel door 'Morro do Pai Inácio' voor Velvety Black Tyrant. Eenmaal aangekomen op de plek is het erg mistig en winderig. Eén iemand besluit in het busje te blijven, want hij heeft de soort al eens eerder gezien. We beginnen dus met zeven man aan de stevige klim, maar al snel haken er toch drie af. Sjoerd begeleidt ze naar beneden, maar spurt ook weer naar boven om de rest te ondersteunen. Caio en twee deelnemers (Wouter en Roland) blijken al bovenop de afgeplatte berg te staan en de Velvety Black Tyrant is inmiddels al gevonden. Het waait wel héél hard en we besluiten snel aan de afdaling te beginnen. Onderweg zien en horen we nog een enkele Hooded Visorbearer. Als we in het busje zitten en een klein stukje naar beneden rijden blijkt dat de wind en mist vooral rondom de top hangt. Gelukkig hebben we Serra Finch en Hooded Visorbearer gisteren al prachtig gezien!

De volgende stop is Diamantina Tapaculo, ten oosten van Mucugê in het zuiden van de Chapada Diamantina. Het duurt niet lang voor we een vogel horen zingen maar – zoals dat wel vaker gaat bij tapaculo's – is de vogel zien een heel ander verhaal. Het lukt dan ook maar een enkeling de vogel in de kijker te krijgen, maar de overige deelnemers hebben allemaal al eens een tapaculo gezien en weten dat de zang het beste kenmerk is. We rijden snel door naar een plek van de Horned Sungem, maar eenmaal aangekomen blijken er helaas weinig planten in bloei te staan. De kansen lijken dus laag, maar we proberen het toch en dan blijkt Roland ineens de vogel in beeld te hebben – geweldig! Twee mannetjes laten zich in de daaropvolgende minuten prachtig zien, waarbij met name de driekleurige hoorns de aandacht trekken. Dan is het moment aangebroken dat we de lange reis naar Boa Nova NP moeten aanvaarden en we komen hier omstreeks 8 uur aan. We genieten van een goed diner, doen de lijst en bereiden ons voor op een heerlijke ochtend vogels de volgende dag.

Chapada Diamantina & Horned Sungem, Chapada Diamantina, SR / WvG

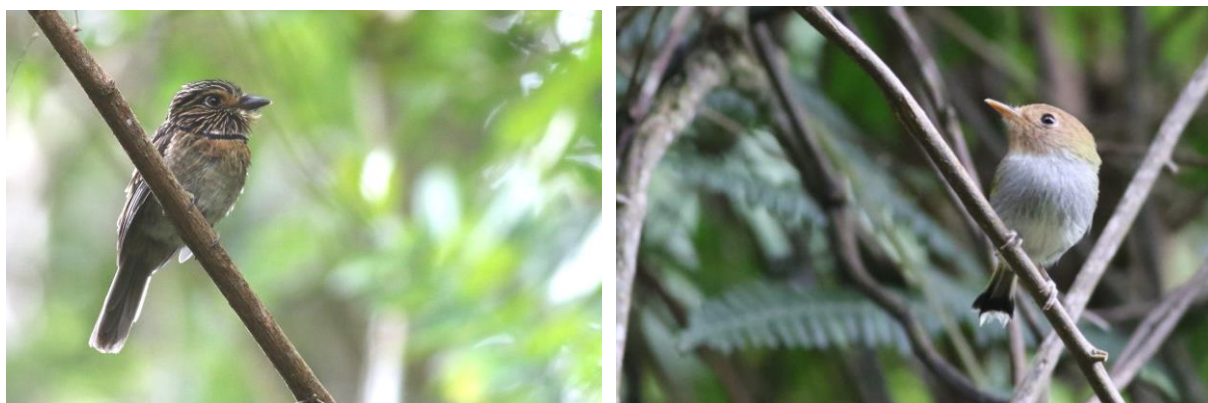
Dag 10: 12 december

Boa Nova

We beginnen deze ochtend in het zogenaamde 'wet forest' en vogelen vanaf de zandweg die er doorheen loopt. Gelijk als we uitstappen deze ochtend zijn overal vogels en we zien Rufous Hornero, Yellow-chinned Spinetail en Blue-and-white Swallows. De eerste nieuwe soorten zijn Chestnut-crowned Becard, White-crested Tyrannulet en Black-necked Aracaris. Iets verderop laat een vrouwtje Black-capped Becard zich zien, maar is de aandacht al snel gericht op Yellow-lored Tody-Flycatcher, Dubois Seedeater, Rufous-winged Antwren en Pin-tailed Manakin. Van deze laatste soort laat alleen het vrouwtje zich zien... Iets verderop laten twee gele vogels zich goed zien: Yellow Tyrannulet. Een simpel tikje blijkt een Rufous Gnateater die we uiteindelijk allemaal mooi te zien krijgen.

Het is deze ochtend maar moeilijk bij te houden allemaal en Sjoerd pakt regelmatig het boek erbij om uit te leggen waar op te letten bij welke soorten. De soorten blijven maar komen en we horen en zien vervolgens Yellow-throated Woodpecker (de ondersoort met de rode keel), Planalto Woodcreeper, Pallid Spinetail en Spot-backed Antshrike. Sommigen van ons zien een Brown Tinamou de weg oversteken. Nadat we vervolgens ook Grey-crowned Flatbill, Plain-winged Woodcreeper en White-eyed Foliage-Gleaner als nieuw noteren, dient de eerste zeldzame endem van de dag zich aan: Bahia Spinetail. Het duurt even voor we de vogel zien; hij zit verstopt in het dichte pakket lianen langs de stam. Dit is overigens typisch voor veel soorten hier, maar het lukt wonder boven wonder toch iedereen weer de vogel goed in beeld te krijgen.

We hebben nog geen 100 meter gelopen en het is alweer raak: we zien eerst de endemische Crescent-chested Puffbird, relatief makkelijk voor iedereen om in de kijker te krijgen, maar dan zien we Striated Softtail en Ferruginous Antbird. Beide endemisch, maar beide echte skulkers. En dan zorgen 3 prachtige Red-stained Woodpecker ook nog eens voor de nodige afleiding. Nadat beide gidsen er zorg voor hebben gedragen dat iedereen de vogels heeft gezien, proberen we weer wat meters te maken. Veel meters maken we echter niet, want Caio hoort de endemische Fork-tailed Tody-Tyrant zingen. Het duurt niet lang voor de vogels open en bloot voor ons zit en iedereen van de vogel kan genieten. De endemische Brazilian Tanager wordt niet door iedereen gezien, en dat geldt helaas ook voor het enige paartje Tufted Antshrikes en man Black-goggled Tanager. Wel genieten we allemaal van de vreemde Black-billed Scythebill.

Crescent-chested Puffbird & Fork-tailed Tody-Tyrant, Boa Nova, SR

Iets verderop trekt één boom wel heel vogels. We besluiten de telescoop op te zetten en kijken wat er zoal langskomt: o.a. Sombre Hummingbird, een zestal Gilt-edged Tanagers, Green Honeycreeper, Versicolored Emerald, Dubois Seedeater, Red-rumped Cacique, White-chinned Sapphire en twee Frilled Coquettes! Deze endem is zeker niet gegarandeerd en geen straf om naar te kijken met zijn zwart-witte kraag en oranje kroontje. Als de pap op lijkt, gaan we op zoek naar onze laatste doelsoort hier: Rio de Janeiro Antbird. Met zijn gekke zang is deze soort zo gevonden, maar het duurt weer even voor het paartje zich aan ons laat zien. Het is inmiddels na 10-en en we besluiten langzaam terug te vogelen. Het levert ons weinig nieuws op, behalve de endemische Scale-throated Hermit, Black-throated Grosbeak, een tweetal Bran-colored Flycatchers en een Black-caped Donacobius. Niet nieuw, maar goed te zien zijn East Brazilian Chachalaca, Spotted Piculet en Pallid Spinetail. Er vliegt een Laughing Falcon over met slang en even later zien we er eentje mooi in de boom zitten! Het is inmiddels laat, we lunchen in het hotel en slapen wat bij. En-passant meldt Wouter dat we deze ochtend al meer dan 100 soorten hebben gezien, ongelooflijk!

Halverwege de middag gaan we opnieuw richting het Nationaal Park en vogelen we vanaf dezelfde zandweg. Echter, zo druk als het vanochtend zo stil is het deze middag. De eerste nieuwe soort kunnen we eigenlijk niet herkennen: het is een vrouwtje Rufous-headed Tanager. Vrouwtjes Guira Tanagers zitten hier niet (de gelijkende soort), maar toch... We proberen Drab-breasted Bamboo Tyrant in te tapen, maar dat lukt niet. Dat geldt ook voor Pin-tailed Manakin. En White-shouldered Fire-eye. En Sibilant Sirystes. En Blue Manakin. Kortom: we horen veel, maar zien weinig. Nieuw zijn Grey-hooded Attila en White-throated Woodcreeper die we zien als we de zoveelste Drab-breasted Bamboo Tyrant proberen te zien. Eenmaal bij het moeras voor de Giant Snipe aangekomen, gaan we goed staan en wachten we tot het donker valt. Nog voor de schemer zien we Ash-throated Crake uit het riet komen en even later scheren de Short-tailed Nighthawks ons om het hoofd. Plots horen we de 'grondroep' van de snip, maar het lukt ons maar niet de vogels te zien te krijgen. We besluiten het vanaf de weg te proberen en dat is succesvol: we zien een Giant Snipe baltzen in het moeras, super! In drie kwartier lopen we terug naar het busje, gaan naar het hotel en dineren in het hotel.

Grey-hooded Atilla & Giant Snipe, Boa Nova, WvG / CB

Dag 11: 13 december

Boa Nova (Serra de Arreppio)

Deze ochtend rijden we naar het zuidelijke deel van Boa Nova NP, ook al dit deel van het bos (nog) niet beschermd. Dit gebied was zelfs helemaal niet in beeld bij vogelaars, totdat een vogelende tiener hier wel heel interessante soorten begon te zien. Zo ontdekte hij hier de endemische Wied's Tyrant Manakin, een soort die al 60 jaar niet meer in de provincie van Bahia was gezien. Ook vond hij hier Reiser's Tyrannulet, nog een endem, ver buiten het bekende verspreidingsgebied. Tel daarbij op dat bepaalde soorten, waaronder de endemische White-bibbed Antbird, hier makkelijker te zien zijn dan in Boa Nova NP en het mag geen verrassing zijn dat vogelaars deze plek inmiddels hebben omarmd.

Als we uitstappen duurt het niet lang voordat de eerste vogels van de dag zich aandienen. We lopen eerst een stuk door het open landschap en zoals wel vaker lijkt het wel alsof hier meer vogels zitten: Cliff Flycatcher, Black-throated Mango, Pale-vented Pigeons, White-crested Tyrannulet (die zich nu goed laat zien), Orange-headed Tanager, Large Elaenia en Grey-headed Kite. In het bos horen we in de verte de vreemde zang van de endemische Yellow-legged Tinamou. Blij zijn we met een Ochre-cheeked Spinetail die zich goed laat bekijken, in tegenstelling tot die bij Crato eerder deze reis. Dan hoort Caio de Wied's Tyrant-Manakin zingen en we besluiten dichterbij te lopen. Als de vogel wordt gezien lukt het niet iedereen de vogel in de kijker te krijgen, en vliegt dan verder weg. We besluiten het later nog eens te proberen.

Bij een open plek in het bos met wat bosjes ziet Sjoerd de endemische Hangnest Tody-Tyrant, één van de doelsoorten hier. De groep is al door, maar al snel heeft iedereen de vogel in beeld. Iets verderop roepen overduidelijk twee Spix's Spinetails en al gauw laten ze zich goed zien. Ook krijgen we een groep Scarlet-throated Tanagers te zien en er blijken drie mannetjes (met scharlakenrode keel!) tussen te zitten! Als we verder het bos weer in lopen, horen we White-bibbed Antbird zingen. Het duurt niet lang voordat Caio de vogel ziet en we één voor één de vogel in beeld krijgen. Minutenlang kunnen we deze mooie soort bewonderen! Als we even later onze weg vervolgen, zien we Maroon-bellied Parakeet, Yellow-green Grosbeak en Southern Antpipit langs het pad.

Als we na een stukje lopen bij een vallei aankomen, wachten we op Reiser's Tyrannulet. Die blijkt gelukkig snel gevonden en komt pal boven ons zitten. Een onopvallende verschijning, maar een hele goede soort. Mooier is wel het paartje Rufous-headed Tanager wat op ooghoogte op een paar meter ons komt poseren! Het is nog wat stiller geworden dan eerder deze ochtend, maar we zien toch nog een paar leuke soorten waaronder mannetjes van Plain Antvireo en Blue Manakin en een paartje Buff-throated Purpletuft dat hoog in de boom zit. De invliegende tyrant-manakin op de plek van de Reiser's blijkt helaas een Pale-vented Manakin – een soort die hier nauwelijks gezien wordt. Het is al laat, dus we besluiten door te lopen en te gaan lunchen.

Reiser's Tyrannulet & Rufous-headed Tanager, Serra de Arreppio, SR / WvG

Deze middag doen we het rustig aan en houden we het dichtbij huis. We bezoeken de *mata-de-cipó*, een bijzonder type droog loofbos op de grens van de *caatinga* en het Atlantisch regenwoud. Hier komen twee soorten voor die verder nergens anders voorkomen: Slender Antbird en Narrow-billed Antwren. Als we op de plek aankomen duurt het niet lang voordat we beide soorten gelokaliseerd hebben. Vanaf een zandweg zien we beide soorten goed, al duurt het even voor we een mannetje Slender Antbird gevonden hebben. Toch wel een heel bijzondere soort, gezien de grootte, lange staart en felrode ogen. Onze volgende bestemming is dan een soort rotstuint met veel grondbromelia's. Deze gaan eind van de middag open en trekken veel kolibries aan. Vooral Ruby-topaz en Swallow-tailed Hummingbirds, maar dat ziet Sjoerd wat we zoeken: een mannetje Stripe-breasted Starthroat. Met zijn lichtblauwe kruin, roze kraag en spierwitte streep op de buik knalt hij eruit en vormt dé afsluiter van de dag. Wederom hebben we geluk met het weer: het regent pas echt als we goed en wel in het busje zitten, op weg naar ons hotel voor een goed diner. We laten het ons smaken en maken ons op voor alweer de voorlaatste bestemming gaat zijn deze reis.

Slender Antbird & Stripe-breasted Starthroat, Boa Nova, WvG

Dag 12: 14 december

Boa Nova - Serra Bonita Reserve

De volgende dag vertrekken we na het ontbijt richting onze voorlaatste bestemming: Serra Bonita. Eenmaal aangekomen beginnen we in het laagland met vogelen. Hier zitten een aantal specialiteiten die we hogerop niet zullen en er doet zich de situatie voor dat Banded Cotingas relatief makkelijk te zien zijn op rijpende açai-bessen. Uniek, want deze endemische soort vindt je normaal alleen in lage dichtheden verspreid over een groot gebied en is dus zeker geen garantie! Een paar dagen voor ons zijn hier nog meerdere vogels in één ochtend gezien, maar helaas wel vooral vrouwtjes en jonge mannetjes en dus niet de felblauwe en dieppaarse mannetjes.

Als we aankomen zijn de cotingas niet gelijk in beeld en lijken veel bessen niet rijp, maar als we in de schaduw gaan staan wachten op deze soort blijkt het al snel goed vogelen. De eerste nieuwe soort van de dag is Opal-rumped Tanager, een ondersoort welke soms wordt gesplit als Silver-breasted Tanager. Kort na elkaar horen en zien we twee endemische parkieten: White-eared en Golden-capped Parakeet, waarvan de laatste soort recht boven ons landt! Dan merkt Koen een vogel op die hij niet kan thuisbrengen - het is een vrouwtje Banded Cotinga! Eerst nog hoog in de boom, maar later in de palmboom op de bessen. Dan is het inmiddels bijna tijd voor lunch en we besluiten over te stappen in de jeeps die klaar staan om ons naar boven te brengen.

Golden-capped Parakeet & Banded Cotinga, Serra Bonita, WvG / SR

Als we omhoog rijden naar de lodge van Serra Bonita, stoppen we onderweg op een bekende plek voor alweer de volgende specialiteit: Pink-legged Graveteiro. Deze soort is niet alleen endemisch, het genus is dat zelfs! We vinden de soort echter niet, maar zijn ook snel afgeleid door andere vogels. Op ooghoogte en op slechts een paar meter van ons zit een paartje Buff-throated Purpletuft! Eindelijk krijgt iedereen de soort mooi in beeld, al zorgt de eveneens aanwezige Grey-capped Tyrannulet eerst nog voor de nodige verwarring. Nieuwe soorten die we hier ook noteren zijn verder de eerste Spot-billed Toucanets en Golden-chevroned Tanager. Dan is het toch écht tijd voor lunch, zodat we nog een paar uurtjes hogerop kunnen vogelen. In de tuin wordt na de lunch door een enkeling alvast Black Jacobin, Sombre Hummingbird en Scale-throated Hermit gezien.

In de namiddag vogelen we vanaf de lodge rustig de toegangsweg naar beneden terug. De eerste nieuwe soort die middag is niet de meest spraakmakende: het is Euler's Flycatcher. Iets verderop, bij onze huisjes, is het drukte van jewelste met vogels en zien we onder meer Red-stained Woodpecker, Yellow-throated Woodpecker, Chestnut-crowned Becard en - nieuw - Sharpbill. Deze laatste soort is wijdverbreid in Zuid-Amerika, maar niet overal even makkelijk en voor velen nieuw. Zoals gebruikelijk is het verder een vrij stille namiddag, maar we zien wel onze eerste Plumbeous Pigeon, Rufous-brown Solitaire en Thrush-like Wren. Op de plek waar een nest hangt van Pink-legged Graveteiro horen we de soort roepen en al snel krijgen we de soort in beeld. Hij zit hoog, maar het gekke postuur (met lange staart) en de roze pootjes zijn toch te zien. Op de terugweg zien we - na lang proberen - de endemische Spot-breasted Antvireo. Na het diner en het lijsten horen we nog een East Brazilian Pygmy Owl, maar besluiten dan te gaan slapen.

Buff-throated Purpletuft & Sharpbill, Serra Bonita, SR / WvG

Dag 13: 15 december

Serra Bonita Reserve

Deze ochtend worden we, na een smakelijk ontbijt, door de eigenaar van de lodge afgezet bij de zendmasten bovenop de berg. Eenmaal bovenaan zien we twee Plumbeous Pigeons mooi zitten, een soort die zich gisteren slecht liet zien. Als we goed en wel onderweg zijn, vinden we al snel een behoorlijke flock meer hierin onder andere Golden-chevroned Tanager, twee Striated Softtails, een man Blue Manakin, Sombre Hummingbird, Pectoral Sparrow en meer. Niks nieuws, maar alle soorten laten zich uitstekend bekijken en het is volop genieten! Iets verderop zien we een mannetje Chestnut-bellied Euphonia en horen we één van onze doelsoorten: Plumbeous Antvireo. Een paartje laat zich vervolgens heel aardig zien. Voordat we een bospaadje inslaan hebben we uitstekende waarnemingen van Spot-breasted Antvireo, Rufous-winged Antwren (naast elkaar), een man Green-backed Trogon, Spot-backed Antshrike en Rufous-brown Solitaire.

Aan het begin van het bospaadje horen we de zoveelste Drab-breasted Bamboo Tyrant – een endeem die we ondanks vele pogingen nog altijd niet hebben gezien. We wagen een poging en nadat een Plain Xenops komt ingevlogen, volgt ook eind-de-lijk de todietiran. Het duurt eventjes voordat iedereen de vogel in beeld heeft, maar dat lukt gelukkig alsnog. Eventjes verderop ziet de scherpe Caio een man Streak-capped Antwren en het lukt bijna iedereen deze vogel ook in de kijker te krijgen. Als we eventjes verderop scannen voor rovers, zien we Lemon-chested Greenlet, Sharpbill en Bahia Spinetail. Verderop krijgt iedereen de prachtige White-collared Foliage-gleaner in beeld, een endeem die we in Boa Nova NP alleen hadden gehoord. Even later zie Sjoerd nog net een Mantled Hawk vliegen, maar gelukkig begint de vogel te cirkelen en krijgt iedereen de vogel goed te zien. Eenmaal terug op de bredere zandweg zien we kort na elkaar drie nieuwe soorten: Greyish Mourner, Magpie Tanager en Yellow-legged Thrush. Helaas krijgt niet iedereen de soort te zien die dan wordt gezien: Bahia Tyrannulet! Zoals de naam al doet vermoeden, wordt deze endeem praktisch alleen maar hier gezien. Iets verderop zorgt een Pallid Spinetail nog even voor opwindning, maar helaas is het niet de gehoopte onbeschreven boomjager die hier wel eens wordt gezien. Dan is de ochtend alweer voorbij en worden we opgehaald om te gaan lunchen.

Na de lunch heeft iedereen ruim de tijd om voor zichzelf wat te gaan doen, maar het merendeel van de groep brengt wel enige tijd door bij de feeders bij de lodge. Bijna continu zijn hier wel de prachtig gekleurde Red-necked en Green-headed Tanagers aanwezig, maar regelmatig laten ook Azure-shouldered, Maroon-bellied Parakeets en Buff-throated Saltator zich zien. Af en toe neemt een Spot-billed Toucanet een kijkje, super! Als we eenmaal onderweg zijn met de hele groep zit de eerste goed soort recht voor onze huisjes: een Pale-browed Treehunter laat zich even leuk bekijken, maar is ook snel weer weg. We vogelen die middag weer langs de toegangsweg, maar veel nieuws zien we niet. We proberen nog een roepende Pin-tailed Manakin in te tapen, maar het lukt ons niet en het zal bij een vrouwtje van deze soort blijven. Even later vliegt onze enige Black Hawk-Eagle over. Dan horen we een East Brazilian Pygmy Owl roepen en ziet Sjoerd ineens een passend silhouet zitten. Het is inderdaad de uil en iedereen krijgt hem/haar goed te zien! Het is inmiddels gaan schemeren en we begeven ons richting de lodge. Als we teruglopen naar onze huisjes begint er een Variegated Antpitta te zingen: een prachtig geluid, maar de vogel krijgen we helaas niet te zien. Dan is het tijd voor het diner, het lijsten en proberen we nog Long-tailed Potoo bij de huisjes. Dat lukt helaas niet.

Spot-billed Toucanet, Red-necked Tanager & Green-headed Tanager, Serra Bonita, SR / WvG

Dag 14: 16 december

Serra Bonita Reserve - Porto Seguro

Deze ochtend begint heel vroeg, want om half 5 worden we gewekt door Wouter die de Long-tailed hoort roepen. Het blijkt inderdaad om de vogel te gaan, maar we krijgen hem in de schemer niet te zien. Ook roepen er twee Barred Forest Falcons waarvan we er eentje zien overvliegen. Als we even later gaan ontbijten hoort Caio een Star-throated Antwren zingen, een endeem die we gisteren gemist hebben en niet meer hadden verwacht. Verrassend genoeg komt iedereen net aanlopen en krijgen de meesten van ons de vogel aardig in beeld, een enkeling zelfs goed! Na het ontbijt is het tijd om te vertrekken. Omdat Koen helaas eerder niet bij de graveteiro was, maken we onderweg een stop bij de bekende plek. Dat lukt helaas niet, maar wel is hier wel een Buff-throated Purpletuft aanwezig en zien we maar liefst drie nieuwe soorten: White-barred Piculet, een man Surucua Trogon en Black-eared Fairy. Eenmaal beneden maken we nog een korte stop voor alweer een nieuwe endemische parkiet: Plain Parakeet. De vogels laten zich in de scoop mooi zien.

Beneden maken we een kort rondje in het laaglandbos in de hoop op soorten als Eastern Striped Manakin, Yellow-fronted Woodpecker en Blond-crested Woodpecker. Het is echter opvallend stil in het bos en even lijkt het erop alsof het helemaal geen nieuwe soorten gaat opleveren. Niets blijkt minder waar als Caio Ochre-marked Parakeets hoort en de zes vogels even later recht boven ons landen en zich fantastisch laten zien! We besluiten nog een paar uur bij de plek van de Banded Cotinga te posten, maar zien we voor we vertrekken nog onze laatst mogelijke antshrike: een mooie man Chestnut-backed

Antshrike. Eenmaal aangekomen bij de plek van de cotingas zien we al snel de eerste vrouwtjes en onvolwassen vogels. Ook blijken er meerdere Golden-capped en White-eared Parakeets rond te hangen en zien we onze eerste Blue-chinned Sapphire. Dan ziet Jantien ineens een vogel op afstand in een boom zitten wat een onvolwassen mannetje Banded Cotinga blijkt te zijn! Snel wordt de telescoop erop gezien en we krijgen de vogel mooi te zien. Spoedig begint het echter te waaien en regenen en we besluiten de reis richting Porto Seguro te aanvaarden. Onderweg stoppen we voor een typische lunch: vlees, pasta, rijst met bonen etc.

Ochre-marked Parakeet & Banded Cotinga (record-shot), Serra Bonita, SR / WvG

Als we eind van middag langs het Veracel reservaat komen is het nog licht en besluiten we bij het hoofdkwartier alvast wat te vogelen. Nadat we ons officieel hebben aangemeld mogen we het terrein op en zien we gelijk een eerste nieuwe soort: Blue-headed Parrot. Deze Atlantische populatie wordt soms al gesplit als Blue-breasted Parrot, omdat ook de onderdelen grijsblauw zijn. Langs een bospaadje zien we even later al snel Sooretama Slaty Anthsrikes, één van de doelsoorten hier en endem. Veel valt er niet aan te zien, want de soort is identiek aan Planalto Slaty Antshrikes en ook de zang is behoorlijk gelijkend. We proberen even later bij een meertje voor Eastern Striped Manakin, maar die geeft geen thuis. Terug op de zandweg meldt Caio dat hij hier pas nog Black-cheeked Gnateater heeft gezien en als we het proberen krijgen we al snel een reactie. We lopen een stukje het bos en al snel staan we naar een prachtige man van deze endem te kijken - een echte bonus! Eenmaal terug op de weg horen we de eerste Red-browed Amazons en ever later vliegen ze ook mooi over. Er volgen er meer, maar we krijgen deze endem alleen in vlucht goed te zien. We sluiten hier af met de laatste mogelijke muisspecht deze reis: Buff-throated Woodcreeper. Het schemert inmiddels en we reizen verder naar Porto Seguro. Onderweg zien we een Bat Falcon is die een cicade vangt. We dineren in het toeristische Porto Seguro, werken de lijst bij en maken ons op voor wat voor sommigen de laatste dag vogelen van de vakantie gaat worden.

Blue-headed Parrot & Black-cheeked Gnateater, Veracel, WvG

Dag 15: 17 december

Porto Seguro

We vertrekken vandaag in alle vroegte naar het Veracel reservaat. Eenmaal aangekomen zien we al snel een hele welkome soort: Black-headed Berryeater! Iets verderop speelt een Blond-crested Woodpecker een tijdje verstoppertje met ons, maar dan landt zij in een kale boom en zien we de vogel allemaal goed. Een Turquoise Tanager dient zich aan, ook bekend als White-bellied Tanager. Plots hoort Caio de soort waar we hier ook naar zoeken: White-winged Cotinga. Niet het gehoopte mannetje laat zich even later zien, maar een vrouwtje is ook best mooi! Als we besluiten terug te lopen horen we een Silvery-flanked Antwren zingen, maar het lukt helaas maar een enkeling de vogel in beeld te krijgen.

De nieuwe vliegenpikker die zich dan aandient laat zich beter zien: White-lored Tyrannulet. Een echte doelsoort die we dan horen is de endemische Band-tailed Antwren. Het duurt echter niet lang voor we twee mannetjes van deze soort in de kijker hebben. Ook een Brown-winged Schiffornis laat zich even later goed zien, ook al valt er weinig aan de vogel zelf te zien.

We lopen dan terug naar het busje en rijden een stukje verder het reservaat in. We stoppen bij een open plek waar we kans maken op cotinga's. Over de zandweg rent een Little Tinamou, onze tweede zichtwaarneming van een tinamoe. Als we even later het bos inlopen horen we onze eerste Hook-billed Hermit, maar krijgen deze (nog) niet te zien. Nieuw zijn hier wel Rufous-throated Sapphire, Eared Pygmy Tyrant en Wedge-billed Woodcreeper. Voor de heremietkolibrie rijden we vervolgens naar een andere plek en het duurt niet lang voor we deze endemische soort in de kijker krijgen. Als we het bospaadje verder aflopen zitten er ineens middelgrote, grijze vogels boven ons: het zijn Screaming Piha's. Deze vogels behoren met hun typische zang tot de overbekende geluiden in het tropisch regenwoud, maar zien doe je ze niet vaak. Het is inmiddels eind van de ochtend en we missen eigenlijk nog één belangrijke soort: Eastern Striped Manakin. We hebben deze soort al eerder geprobeerd, maar de vogels zijn niet responsief. Tot het laatste moment, want opeens roept er een mannetje terug en zien we de vogel zitten – super! Iets verderop proberen we Blue-backed Manakin te zien te krijgen, maar zien we alleen White-bearded, White-crowned en Red-headed Manakins. Het is inmiddels goed warm en we besluiten dan ook terug te gaan om in de late namiddag terug te komen. In Porto Seguro genieten we op het buitenteras van de allerlaatste en misschien wel allerbeste lunch tot nu.

Hook-billed Hermit & White-winged Cotinga, Veracel, WvG

Als we in de namiddag terugkeren naar het Veracel reservaat doen we een laatste poging om een mannetje White-winged Cotinga te zien te krijgen, maar weer zien we alleen een vrouwtje. Op een bekende plek voor Southern White-fringed Antwren zien we kort een mannetje, maar is de vogel snel spoorloos. Als de schemer valt ziet Sjoerd twee nighthawks vliegen en na wat foto's blijkt het om Common Nighthawks te gaan. Er zingen Solitary en Variegated Tinamous, terwijl we wachten tot het echt donker wordt en we kunnen gaan 'uilen'. Als het eenmaal zover is, trappen de nachtzwaluwen af: we zien Short-tailed en Scissor-tailed Nightjar vliegen. Op een andere plek waar we White-winged Potoo proberen roept een Tawny-browed Owl en het duurt niet lang voor we deze fraaie uil mooi in beeld hebben. Weer horen die avond nog Ocellated Poorwill en Black-capped Screech-Owl, maar beide soorten laten zich helaas niet zien. Het is inmiddels na 8 uur en we besluiten terug te gaan naar Porto Seguro voor een laatste diner, een laatste keer lijsten en een laatste nacht in Brazilië.

Dag 16: 18 december

Porto Seguro – Sao Paulo - Amsterdam

Vandaag is onze laatste (halve) ochtend vogelen in het Veracel reservaat en we hebben een bijzondere bestemming vandaag: het nest van de Harpij! Sommigen van ons hebben de Harpij al eens gezien en zijn niet van de partij, maar dat mag de pret niet drukken als we even na 4 uur vertrekken. We pikken onderweg de gids op die ons vanochtend vergezelt en lopen een half uurtje later het bos in. Het is 2 km lopen met wat kleine klimmetjes, maar dan zijn we er toch al snel en zien we het gigantische nest in de boom zitten. Terwijl wij posten bij het nest, gaan de lokale gids en Caio op zoek naar het jong wat mogelijk in de buurt rond hangt. Het duurt niet lang voor de lokale gids ons gebaart te komen en al snel staan we ons te vergapen aan het 8 maanden oude mannetje Harpij wat hoog boven ons in de boom op ons neerkijkt. Vele foto's volgen, maar na een half uurtje besluiten we terug te gaan zodat we nog lekker kunnen ontbijten en rustig kunnen inpakken. En we besluiten nog een kijkje te nemen in de mangrove bij Porto Seguro.

Terwijl we in een rustiger tempo terug lopen naar het busje zien we onderwijl ook nog wat leuke soorten. In een flock zien we zelfs twee nieuwe soorten: Olivaceous Flatbill en Black-capped Foliage-Gleaner! Iets verderop zien we nog een tweede Hook-billed Hermit, maar de Channel-billed Toucan die volop roept laat zich niet zien. Als we eenmaal terug zijn in het busje en onderweg naar de mangrove, zien we een enorme zwerm zwaluwen. Er wordt gestopt en het blijken allemaal Purple Martins te zijn, zo'n 500 bij elkaar en nieuw voor de lijst! Als we even later in de haven van Porto Seguro uitkijken over het water en de mangrove genieten we voor een laatste keer van al dat moois: er vliegen volop Little Blue Herons en Yellow-crowned Night-Herons voorbij en een Amazon Kingfisher laat zich mooi zien. Dan is het toch écht tijd om te gaan en vertrekken we naar het hotel. We laten ons het ontbijt goed smaken, pakken onze koffers en rijden naar het vliegveld voor onze twee uur durende vlucht naar São Paulo. Vanaf hier vliegen we die avond om 21:05 in zo'n 11,5 uur naar Amsterdam.

Dag 17: 19 december

Aankomst Amsterdam

Deze dag landen we om 11:40 op Schiphol. Als iedereen even later zijn of haar koffers heeft, is de reis officieel ten einde en nemen we afscheid van elkaar. Het is een geslaagde reis geweest met maar liefst 450 soorten waarvan 96(!) endemisch, waaronder naast de te verwachten hoogtepunten als Grey-breasted Parakeet, Lear's Macaw en Araripe Manakin, ook onverwachte hoogtepunten zoals Moustached Woodcreeper, meerdere Banded Cotinga's en Harpij. En de ochtend in Boa Nova waarbij we soms niet wisten waar we moesten kijken zal iedereen bij blijven, maar ook de feeders in Potengi met alle *caatinga*-specialiteiten en in Serra Bonita met de kleurrijke tanagers en Spot-billed Toucanet zullen velen niet snel vergeten. Kortom: het is een reis gebleken om nooit te vergeten, wat ook wel blijkt uit dit enthousiast geschreven reisverslag!

Sjoerd Radstaak, april 2019

Harpy Eagle, Veracel, SR